

HBV > ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B វាជាធុរៈរបស់គ្រួសារ

តើអ្វីទៅជាជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B?

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B កើតឡើងដោយមេរោគរលាកថ្លើម B ឆ្លងចូលទៅក្នុងថ្លើម ។ វាអាចធ្វើឱ្យថ្លើមខូចខាត និងក្លាយទៅជាជំងឺ មហារីកថ្លើម ។ មនុស្សជាច្រើនដែលមានមេរោគរលាកថ្លើមមិនដឹងថាខ្លួនឯងឆ្លងមេរោគនេះទេ ។ នៅប្រទេសជាច្រើនការចម្លងជំងឺ រលាកថ្លើមប្រភេទ B ច្រើនឆ្លងពីម្តាយទៅទារកនៅពេលកើត ។

ចំណុចសំខាន់នៃជំងឺរលាកថ្លើម:

ពាក្យថា "ជំងឺរលាកថ្លើម" គឺមានន័យថារលាកថ្លើម ។ ថ្លើមគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់សុខភាពល្អ ។ នៅពេលដែលថ្លើមរលាក ឬមានការខូចខាតវានឹងអាចប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់អ្នក ។

រលាកថ្លើមអាចបណ្តាលមកពីសុវា គ្រឿងញៀន ឬមេរោគផ្សេងៗ ។

នៅប្រទេសអូស្ត្រាលីជាទូទៅមេរោគដែលធ្វើឱ្យរលាកថ្លើមមាន មេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ A មេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B និងមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ C ។ មេរោគរលាកថ្លើមនីមួយៗគឺខុសគ្នា ប៉ុន្តែចំណុចរួមនៃមេរោគទាំងនោះគឺវាប៉ះពាល់ដល់ថ្លើម ។

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ A ចម្លងតាមរយៈចំណីអាហារនិងទឹកមិនស្អាត ។ ខ្លួនរបស់យើងនឹងកំចាត់មេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ A ដោយខ្លួន ឯងនៅក្នុងរយៈពេលខ្លីមួយ ។ មានវ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ A ។

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ C ឆ្លងនៅពេលឈាមអ្នកដែលមានមេរោគចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធឈាមមនុស្សម្នាក់ទៀតហើយអាចបណ្តាល ឱ្យថ្លើមខូចខាតឬទៅជាមហារីកថ្លើម ។ មានវិធីអាចព្យាបាលជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ C ប៉ុន្តែវាគ្មានវ៉ាក់សាំងសំរាប់ការពារកុំឱ្យ ចម្លងមេរោគនេះបានទេ ។

ពតិមានទាក់ទងនឹងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B គឺមាននៅក្នុងកូនស្បូវរៀននេះ ។ ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B គឺអាចការពារបាន ដោយការចាក់វ៉ាក់សាំង ចំណែកឯអ្នកដែលមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B គឺមានថ្នាំសំរាប់ព្យាបាល ។

តើអ្វីនឹងកើតឡើងនៅពេលអ្នកឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B?

មេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B អាចបង្កឱ្យទៅជាជំងឺរលាកថ្លើមរ៉ាំរ៉ៃនិងធ្ងន់ធ្ងរ ។ មនុស្សធំពេញវ័យភាគច្រើនដែលឆ្លងមេរោគ រលាកថ្លើមប្រភេទ B រាងកាយគេនឹងកំចាត់មេរោគនោះចេញដោយខ្លួនឯងក្នុងកំឡុងពេល៦ខែ រួចបង្កើតជាអង្គទីភ័យការពារ មេរោគនេះ ។ នៅពេល ដែលរាងកាយកំចាត់ចោលមេរោគនេះហើយគឺអ្នកនឹងមិនអាចឆ្លងមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B នេះម្តងទៀតទេ ឬចម្លងមេរោគនេះទៅអ្នកដទៃទេ ។ នេះគេហៅថាជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ធ្ងន់ធ្ងរតែមិនមែនរ៉ាំរ៉ៃ ។

នៅពេលដែលអ្នកឆ្លងមេរោគនេះលើសពី៦ខែនោះ គឺវាបង្កទៅជាជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ ។ ៩០% នៃទារកដែលឆ្លង មេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B នឹងបង្កទៅជាជំងឺរ៉ាំរ៉ៃដែលអាចនាំឱ្យខូចថ្លើម ថ្លើមមានដំណើរការអន់ថយ (នៅពេលថ្លើមមិនមានដំណើរការជាប្រក្រតី) និងជួនកាលអាចក្លាយទៅជាមហារីកថ្លើមនៅពេលធំពេញវ័យ ។

អាយុនៅ ពេលឆ្លង	ប្រមាណចំនួនមនុស្សដែលបង្កទៅជាជំងឺ រលាកថ្លើម 3 រ៉ាំរ៉ៃ
០ - ១ ឆ្នាំ	៩០ ក្នុងចំណោម ១០០ នាក់
១ - ៥ ឆ្នាំ	៦០ ក្នុងចំណោម ១០០ នាក់
មនុស្សពេញវ័យ	៥ ក្នុងចំណោម ១០០ នាក់

ការខូចថ្លើមឬកើតជំងឺមហារីកថ្លើមកាន់តែខ្ពស់ប្រសិនបើឆ្លងមេរោគរលាកថ្លើមនៅ ពេលវ័យកាន់តែក្មេង ។ នៅប្រទេសអូស្ត្រាលីមនុស្ស ភាគច្រើនដែលកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃកើតនៅបរទេស ហើយអ្នកទាំងនោះឆ្លងមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B តាំងពីពួកគេនៅជាទារកឬកុមារ ។

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃនិងសុខភាពរបស់អ្នក

ប្រសិនបើអ្នកកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃអ្នកត្រូវទៅជួបពិគ្រោះ ជំងឺជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកយ៉ាងតិចមួយដងក្នុងមួយឆ្នាំ ពិព្រោះថ្លើមរបស់អ្នកអាចខូចគ្រប់ពេលវេលា ។

វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកនឹងផ្តល់ការណែនាំដ៏ល្អបំផុតអំពីរបៀបថែរក្សាសុខភាពនិងថ្លើម របស់អ្នក ។ វេជ្ជបណ្ឌិតក៏នឹងប្រាប់អ្នកថាតើអ្នកត្រូវការលេបថ្នាំឬទេ និងបន្ទាប់មកបញ្ជូនអ្នកទៅជួបអ្នកឯកទេសខាងជំងឺរលាកថ្លើម ។ មនុស្សភាគច្រើនដែលកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃជាទូទៅរស់នៅមានសុខ ភាពល្អ និង មិនចាំបាច់លេបថ្នាំដើម្បីព្យាបាលជំងឺនេះទេ ។

ដើម្បីជួយដល់ថ្លើមអ្នកត្រូវ:

- ជៀសវាងឬបន្ថយនូវគ្រឿងស្រវឹងគ្រប់ប្រភេទ
- ញ៉ាំចំណីអាហារណាដែលធ្វើឱ្យសុខភាពល្អ ជៀសវាងញ៉ាំចំណីអាហារណាដែលមានខ្លាញ់ច្រើនពេក
- រក្សាទម្ងន់អោយមានតុល្យភាពល្អ
- ឈប់ ឬបន្ថយការជក់បារី
- ហាត់ប្រាណឱ្យទៀងទាត់ជាប្រចាំ
- គ្រប់គ្រងបន្ថយភាពតានតឹង ទទួលយកការគាំទ្រ និងឈប់សំរាកតាមដែលអ្នកត្រូវការ
- ចាក់វ៉ាក់សាំងការពារមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ A ដើម្បីការពារកុំឱ្យឆ្លងមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទផ្សេងទៀតដែលអាចបណ្តាលឱ្យជំងឺរលាកថ្លើមកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ។

វាគ្មានអ្នកចំលងជំងឺដែលមានសុខភាពល្អទេ

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃគឺជាជំងឺសុំញ៉ាំមួយដែលប្រែប្រួលច្រើនមានរយៈពេលខ្លះថ្លើមមិនមានខូចខាតទេ ។ កាលពីមុនអ្នកជំងឺដែល ឆ្លងកាត់រយៈពេលនេះត្រូវបានគេហៅថា "អ្នកមានជំងឺដែលមានសុខភាពល្អ" ។ ក៏ប៉ុន្តែមេរោគនេះអាចប្រែប្រួលដោយអ្នកមិនដឹង និងអាចនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដូចជាការខូចថ្លើម និងក្រិនឬស្លាកស្នាមនៅក្នុងថ្លើម ។

សព្វថ្ងៃនេះយើងដឹងថាវាគ្មាន” អ្នកមានជំងឺដែលមានសុខភាពល្អ” នោះទេ ។ វិធីតែមួយដើម្បីឱ្យដឹងថាតើជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃប៉ះពាល់អ្វីខ្លះទៅលើថ្លើមរបស់អ្នក គឺតាមរយៈការពិនិត្យថ្លើមជា ឡើងទាត់ ។ ទោះបីជាអ្នកធ្លាប់ត្រូវបានគេប្រាប់ពីមុនថា “ជាអ្នកមានជំងឺដែលមានសុខភាពល្អ” ក៏ដោយ ក៏អ្នកត្រូវទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់ អ្នកដើម្បីឱ្យគេពិនិត្យយ៉ាងតិចមួយដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

តើអ្នកឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B យ៉ាងដូចម្តេច ?

មេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B មាននៅក្នុងឈាម ទឹកកាម និងទឹកអំអិលទ្វារមាសនៃអ្នកកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ។ មេរោគរលាក ថ្លើមប្រភេទ B អាចឆ្លងនៅពេលទឹកអំអិល ឬក៏ឈាមរបស់អ្នកមានមេរោគនេះចូលទៅក្នុងរាងកាយរបស់មនុស្ស ម្នាក់ទៀត ។ ទោះបីជា ទឹកអំអិល ឬក៏ឈាមនោះមានចំនួនតិចមិនអាចមើលឃើញដោយភ្នែក ទេទេរបានក៏ដោយក៏វាអាចចម្លង មេរោគនេះដែរ ។

នៅពេលអ្នកឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B នេះកាន់តែក្លែងក្លាវាថ្នាក់នៃការកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃនៅពេលធំពេញ វ័យក៏កាន់តែខ្ពស់ ។ ជាទូទៅករណីនេះអាចកើតឡើងដោយ:

- ទារកឆ្លងពីម្តាយដែលមានមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B នៅពេលសម្រាលកូន ជាពិសេសនៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
- ឆ្លងពីម្តាយក្រៅម្តាយតាមរយៈស្នាមរបូស ឬរលាត់ដែលមិនបានបិទបាំងកាលនៅជាកុមារ

មនុស្សពេញវ័យភាគច្រើនដែលឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ជាសះស្បើយទៅវិញដោយខ្លួនឯង ។ មនុស្សពេញវ័យភាគច្រើន ឆ្លងមេរោគនេះតាមរយៈ:

- រួមភេទជាមួយនិងអ្នកមានផុកមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដោយមិនប្រើស្រោមអនាម័យ
- ការប្រើមូលសារាងជាមួយអ្នកដទៃ

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ក៏អាចឆ្លងតាមរយៈ:

- ការប្រើប្រដាប់ការពុកមាត់ ច្រាស់ដុសធ្មេញ ឬវត្ថុផ្សេងៗដែលមានឈាមរួមគ្នា
- ការចាក់ថ្នាំ ការធ្វើធ្មេញ និងវះកាត់ទូទៅនៅប្រទេសដែលឧបករណ៍ទាំងនោះមិនបានលាងសំអាត ឬសំលាប់មេរោគឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ នៅប្រទេសអូស្ត្រាលីករណីទាំងនេះមិនមានកើតឡើងទេ ។
- ការបញ្ចូលឈាមដែលមិនបានពិនិត្យរកមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B ។ នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ករណីនេះមិនមាន កើតឡើងទេ ។
- តាមរយៈការព្យាបាលដោយវិជ្ជាសាស្ត្របុរាណដែលទាក់ទងនិងឈាម ឧទាហរណ៍ដូចជាការចាក់មូលវិជ្ជាសាស្ត្រ
- ការប្រើប្រដាប់សាក់លើខ្លួនដែលមិនបានសំលាប់មេរោគត្រឹមត្រូវ ។ វារួមបញ្ចូលទាំងការសាក់កែសម្ផស្សផងដែរ ។

អ្នកមិនអាចឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដោយ:

- ក្អក
- អោបគ្នា
- សត្វល្អិតខាំ
- ប្រើច្រាស់បន្ទប់ទឹក និងបង្គន់រួមគ្នាជាមួយអ្នកដទៃ
- ប្រើច្រាស់ឧបករណ៍ធ្វើម្ហូប និងញ៉ាំបាយរួមគ្នា

- ហែលទឹកក្នុងអាងហែលទឹក

ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះគឺមានសុវត្ថិភាពជាពិសេសបើទារកនោះបានចាក់ថ្នាំ ការពារមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B ។

តើជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B មានជាទូទៅយ៉ាងណាជុំវិញពិភពលោក ?

អ្នកដែលមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃមានចំនួនជាង ៣៥០លាននាក់ជុំវិញពិភពលោកបណ្តាល ឱ្យមានអ្នកស្លាប់ជាង ១លាននាក់ ក្នុង១ឆ្នាំ ។ នៅក្នុងសហគមន៍ជាច្រើនជាធម្មតាជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ជាទូទៅឆ្លងពីម្តាយទៅ ទារកនៅពេលកើត ។

អត្រាចំលងនៃមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B ជុំវិញពិភពលោក

ប្រភពព័ត៌មាន: អង្គការសុខភាពពិភពលោក ២០០១

នៅប្រទេសអូស្ត្រាលីមនុស្សភាគច្រើនដែលមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ គឺមានកំណើតនៅប្រទេសដែល មានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រាលដាលខ្លាំង ។

តើរោគសញ្ញានៃជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B មានអ្វីខ្លះ ?

មនុស្សភាគច្រើនដែលមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ គឺមិនមានរោគសញ្ញាអ្វីទាំងអស់និង ភាគច្រើនមិនដឹងថាខ្លួនឯងមានមេរោគនេះទេ ។ យ៉ាងណាក៏ដោយទោះបីជាគ្មានរោគសញ្ញាក្តីមេរោគនេះក៏អាចនឹងកំពុងបំផ្លាញថ្លើមរបស់អ្នក ។

រោគសញ្ញាអាចលេចចេញនិងបាត់ទៅវិញដោយខ្លួនឯង និងអាចមានរោគសញ្ញាប្រហាក់ប្រហែលនិងជំងឺដទៃទៀត ។ រោគសញ្ញានៃជំងឺ រលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃអាចមានដូចជា:

- ឈឺសន្ទាក់ដៃជើង
- មិនប្តូរអាហារ
- វិលមុខ (មានអារម្មណ៍ចង់ក្អួត)

- ឈឺនៅក្នុងធ្មើម (ផ្នែកខាងស្តាំលើនៃពោះ)
- ល្អិតល្អៃ ក្រៀមក្រាមក្រិត និងរាប់ខឹង
- កូតចង្កោរ

វិធីតែមួយគត់ដើម្បីឱ្យដឹងថាតើអ្នកមានមេរោគជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃនេះគឺត្រូវធ្វើតេស្តឈាមពិសេស ម្យ៉ាងដើម្បីស្វែងរកមេរោគនេះ ។

ការធ្វើតេស្តរកមេរោគរលាកធ្មើមប្រភេទ B

មិនមែនគ្រប់តេស្តឈាមនឹងរកឃើញថាតើអ្នកមានជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B ឬក៏អត់នោះទេ ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកត្រូវធ្វើតេស្តឈាម ជាក់លាក់មួយដើម្បីរកមេរោគនេះ ។ តេស្តឈាមនេះនឹងបង្ហាញឱ្យឃើញថាតើអ្នកមាន ជំងឺរលាកធ្មើមរ៉ាំរ៉ៃប្រភេទ B ឬក៏អ្នកមានអង្គទិត្យ ការពារប្រឆាំងមេរោគធ្មើមប្រភេទ B ។

ចូរអ្នកសួរវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកថាតើតេស្តឈាម អ្វីខ្លះដែលអ្នកត្រូវធ្វើដើម្បីឱ្យឃើញថាតើអ្នកមាន ជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B ឬអត់ ។ ការធ្វើតេស្តសុខភាពនៅពេលដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំមករស់នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ជាទូទៅមិនមានរួមបញ្ចូលនូវការធ្វើតេស្តរកជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B ទេ ។

ប្រសិនបើអ្នកមានជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអាចនឹងធ្វើតេស្តច្រើនទៀតដើម្បីឱ្យដឹងថាតើធ្មើមរបស់អ្នកមាន ភាពខូចខាតនិងថាតើអ្នកត្រូវលេបថ្នាំដែរឬទេ ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មាន លំអិតអំពីតេស្តនីមួយៗនិងសារៈសំខាន់របស់វា ។

អ្នកគួរតែធ្វើតេស្តរកមេរោគរលាកធ្មើមប្រភេទ B ប្រសិនបើ:

- អ្នកកើតឬធ្លាប់រស់នៅប្រទេសដែលមានជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B រាលដាលខ្លាំង ឬនៅប្រទេសណាដែលទារកនិងកុមារមិនបានទទួលវ៉ាក់សាំងការពារមេរោគរលាកធ្មើមប្រភេទ B ដោយឥតគិតថ្លៃ ។
- មានឪពុកម្តាយ ឬក្រុមគ្រួសារដែលមានជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B ជម្ងឺធ្មើម ឬមហារីកធ្មើម ។
- ធ្លាប់មានដៃគូរួមភេទដែលមានជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B ឬធ្លាប់រស់នៅជាមួយអ្នកដែលមានជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ ។
- ធ្លាប់បញ្ចូលឈាម វះកាត់ទូទៅ ឬធ្វើធ្មេញនៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។
- ធ្លាប់ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តន៍តាមទំនាមទំលាប់ផ្សេងៗដែលមានឈាមលាយឡំដូចជាការសាក់ជាដើម ។

ជំងឺរលាកធ្មើមប្រភេទ B មិនអាចព្យាបាលឱ្យជាសះស្បើយទេ តែមានថ្នាំដែលអាចទប់ទល់នឹងមេរោគនេះ ។ ថ្នាំនេះអាចជួយបន្ថយការខូចខាត ដល់ធ្មើមនិងបន្ថយគ្រោះថ្នាក់នៃមហារីកធ្មើម ។ វាក៏អាចជួយធ្មើមឱ្យជួសជុលខ្លួនវា ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកនឹងផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកថាតើ ត្រូវលេបថ្នាំឬទេ ។ ដូច្នេះហើយវាចាំបាច់ណាស់ដែលអ្នកត្រូវទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតជាទៀងទាត់ ។

តើមានប្រភេទថ្នាំអ្វីខ្លះ ដែលអាចជួយអ្នកបាន ?

ប្រសិនបើអ្នកត្រូវលេបថ្នាំ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកនឹងបញ្ជូនអ្នកឱ្យទៅជួបអ្នកឯកទេសខាងធ្មើម ។ អ្នកឯកទេសនឹងបកស្រាយប្រាប់អ្នកថាតើ មានថ្នាំប្រភេទណាខ្លះ និងមួយណាបំផុតសំរាប់អ្នក ។ អ្នកត្រូវទៅជួបអ្នកឯកទេសរបស់ អ្នកជាទៀងទាត់ ប្រសិនបើអ្នកចាប់ផ្តើមលេបថ្នាំ ។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដែលអ្នកត្រូវលេបថ្នាំនោះឱ្យទៀងទាត់ប្រសិនបើអ្នកសំរេចចិត្ត

ចាប់ផ្តើមព្យាបាល ។ ប្រសិនបើអ្នកមាន ប្រតិកម្មអ្វីជាមួយថ្នាំនោះអ្នកមិនត្រូវឈប់លេប វាទេអ្នកត្រូវពិគ្រោះជាមួយ វេជ្ជបណ្ឌិតសិន ។

ប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតនិងអ្នកឯកទេសរបស់អ្នកប្រសិនបើអ្នកមាន ប្រើថ្នាំ ធម្មជាតិដូចជាថ្នាំ ធ្វើពីរុក្ខជាតិឬឱសថបុរាណពីព្រោះ វាអាចប៉ះពាល់ដល់ ធ្វើមរបស់អ្នក ឬធ្វើឱ្យថ្នាំពេទ្យរបស់អ្នកគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។ ពួកគេអាចឱ្យយោបល់ថាតើថ្នាំធ្វើពីរុក្ខជាតិ ឬឱសថបុរាណណាមួយគួរជៀសវាង ។

តើយើងអាចបញ្ឈប់ការរាលដាលនៃជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B យ៉ាងដូចម្តេច?

នៅប្រទេសអូស្ត្រាលីទារកទាំងអស់អាចទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារដោយឥតគិតថ្លៃ នៅពេលពួកគេទើបនឹងកើត ។ ដើម្បីឱ្យការពារបាន ១០០% ទារកត្រូវការវ៉ាក់សាំងមួយម្តងទៀតនៅកំឡុងរយៈពេល ១២ ខែដំបូង ។ វ៉ាក់សាំងនេះមាន សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ។

កុមារនិងមនុស្សពេញវ័យដទៃទៀតអាចចាក់វ៉ាក់សាំងនេះដោយឥតគិតថ្លៃ រួមបញ្ចូលទាំងក្រុមគ្រួសារនិងមនុស្សដែលនៅ ជិតនិងអ្នកដែលមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ។ ចូរអ្នកសួរទៅវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកសំរាប់ព័ត៌មានលម្អិត ។

មានវិធីផ្សេងជាច្រើនទៀតដែលយើងអាចធ្វើបានដើម្បីបញ្ឈប់ការរាលដាលនៃជំងឺ រលាកថ្លើមប្រភេទ B មានដូចជា:

- ជៀសវាងប៉ះពាល់និងឈាមអ្នកដទៃ មិនត្រូវប្រើប្រដាប់ការពុកមាត់ ប្រាស់ដុសធ្មេញ និងវត្ថុផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយអ្នកដទៃ ។
- បិទបាំងមុខរបួសមិនឱ្យនៅចំហរនិងសំអាតឈាមដែលប្រឡាក់ដោយប្រើទឹកអូសារ៉ែល ។ កុំឱ្យអ្នកដទៃមកប៉ះពាល់ មុខរបួសរបស់អ្នកលើកលែងតែមានពាក់ស្រោមដៃ ។
- បោះចោលរបស់ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដូចជាក្រដាសជូតមាត់ សំឡីអនាម័យនិងបង់បិទដំបៅក្នុងថង់ប្លាស្ទិកបិទជិត ។
- ប្រើស្រោមអនាម័យនិងប្រេងរំអិលនៅពេលរួមភេទ ។
- កុំប្រើម្តុលចាក់ថ្នាំ ឬឧបករណ៍ចាក់ថ្នាំជាមួយអ្នកដទៃ ។

ការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារគឺជាវិធីល្អបំផុតសំរាប់ការពារគ្រួសារនិងអ្នកនៅជុំវិញខ្លួនអ្នកពីជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ។

និយាយប្រាប់មនុស្សដែលយល់ចិត្តនិងជួយគាំទ្រអ្នកគឺមានប្រយោជន៍ល្អ ។ អ្នកគួរតែចំណាយពេលដើម្បី ពិចារណាថា តើអ្នកណាខ្លះដែលអ្នកអាចទុកចិត្តបាន ។

តើអ្នកណាខ្លះដែលអ្នកត្រូវប្រាប់ថាអ្នកមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B

នេះជាសំណួរមួយដែលត្រូវបានសួរជាញឹកញាប់ប៉ុន្តែវាពិបាកនឹងឆ្លើយ ពីព្រោះថាមនុស្សម្នាក់ៗមានតំរូវការនិងទំនាក់ទំ នងខុសៗគ្នា ។

អ្នកមិនចាំបាច់ប្រាប់អ្នកដទៃថាអ្នកមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ទេ ប៉ុន្តែអ្នកត្រូវជៀសវាងចំលងវាទៅអ្នកផ្សេងទៀត ។ វាចាំបាច់ណាស់ ដែលអ្នកត្រូវប្រាប់អ្នកដែលនៅផ្ទះជាមួយគ្នានិងដៃគូរួមភេទរបស់អ្នកដើម្បីឱ្យពួកគេ អាចទៅធ្វើតេស្តរកមើលមេរោគនិងចាក់វ៉ាក់សាំង ការពារមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B នេះ ក៏ប៉ុន្តែអ្នកមិនចាំបាច់ទៅប្រាប់អ្នកស្គាល់គ្នា គ្រប់គ្នាទេ ។

ការប្រាប់ទៅបុគ្គលិកសុខភាពដូចជាពេទ្យធ្មេញ ឬវេជ្ជបណ្ឌិតផ្សេងទៀតអាចឱ្យពួកគេផ្តល់នូវសេវាសុខភាពវិវត្តដល់អ្នក ប៉ុន្តែនេះជា ជំរើសរបស់អ្នក ។ បុគ្គលិកសុខភាពដែលផ្តល់សេវាព្យាបាលដល់អ្នកមានការត្រួតពិនិត្យការរក្សាភាពសំងាត់ និង ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នក មិនអោយអ្នកដទៃដឹង ។ ពួកគេមិនអាចរើសអើងចំពោះអ្នកក្នុងករណីណាក៏ដោយ ។

វាមានករណីខ្លះដែលនៅរដ្ឋព្យាបាលជំងឺដែលច្បាប់តម្រូវឱ្យអ្នកប្រាប់អ្នកដទៃថាអ្នក មានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ ។

ទាំងនោះរួមមាន:

- ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងរបស់អ្នកទាមទារនូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងជំងឺនិងរោគឆ្លង ផ្សេងៗដែលអ្នកមាន
- អ្នកចង់ទៅបំរើការបច្ចុប្បន្នក្នុងក្រសួងការពារជាតិអូស្ត្រាលី
- អ្នកចង់ផ្តល់ឈាមឬទឹកកាម

សេវាព័ត៌មាននិងការគាំទ្រ

ប្រសិនបើអ្នកមិនដឹងថាតើគួរប្រាប់ទៅអ្នកណាខ្លះ ឬប្រាប់ទៅគេតាមវិធីណា អ្នកអាចពិភាក្សាជាមួយនិងសេវាព័ត៌មាន ដូចខាងក្រោម ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអាចឆ្លើយនឹងសំណួររបស់អ្នកទាក់ទងនឹងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ឬក៏អ្នកអាច ទាក់ទងមក:

Hepatitis NSW
Hepatitis Helpline
ទូរស័ព្ទសំរាប់អ្នកនៅ Sydney: 02 9332 1599 ទូរស័ព្ទសំរាប់អ្នកនៅ NSW: 1800 803 990
គេហទំព័រ www.hep.org.au

Hepatitis Australia
ទូរស័ព្ទផ្តល់ព័ត៌មានស្តីអំពីជំងឺរលាកថ្លើម: 1300 437 222
គេហទំព័រ www.hepatitisaustralia.com

Cancer Council Help Line
ទូរស័ព្ទផ្តល់ជំនួយរបស់ក្រុមព្រឹក្សាជំងឺមហារីក: 13 11 20
គេហទំព័រ www.cancerCouncil.com.au

Multicultural HIV and Hepatitis Services
សំរាប់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងជំងឺរលាកថ្លើមជាភាសាផ្សេងៗ
គេហទំព័រ www.mhahs.org.au

HALC

សំរាប់ចំណែកទាំងនិងភាពរើសអើងប្រព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងជំរើរលាកឆ្នើមប្រភេទ B

ទូរស័ព្ទ: 02 9206 2060

ទូរស័ព្ទតែបង់លុយ: 1800 063 060

គេហទំព័រ www.halc.org.au

សេវាបកប្រែ (TIS)

ទូរស័ព្ទ 131 450

ដើម្បីទូរស័ព្ទទៅសេវាផ្សេងៗដូចមានរាយនាមខាងលើ និងចង់និយាយជាភាសាខ្មែរសូមទូរស័ព្ទទៅសេវាបកប្រែ (TIS) ដោយចំណាយ តែអត្រាទូរស័ព្ទក្នុងតំបន់ ។ នៅពេលអ្នកត្រូវបានគេភ្ជាប់ទៅនឹងអ្នកបកប្រែហើយសូមឱ្យគេទូរស័ព្ទបន្តទៅសេវាកម្មណាមួយដែលអ្នកចង់ ទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែម ។

អ្នកបកប្រែផ្នែកសុខភាព

ជំរើរលាកឆ្នើមប្រភេទ B មានភាពសុំព្យាបាលនិងពិបាកនឹងយល់ ។ មន្ទីរពេទ្យមានផ្តល់អ្នកបកប្រែផ្នែកសុខភាពដែលអាចបកប្រែអ្វីៗដែល វេជ្ជបណ្ឌិតនិយាយព្រមទាំងអ្នកអាចសួរនូវសំណួរដែលអ្នកមាន ។ នៅពេលដែលអ្នកណាត់ជួបវេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកអាចប្រាប់ទៅគេថាអ្នកត្រូវការអ្នកបកប្រែ ។